

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 3.9.2025
COM(2025) 810 final

ANNEX 1 – PART 4/4

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS

**ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Mehhiko Ühendriikide
vahelise poliitilise, majandusliku ja koostööalase strateegilise partnerluse lepingu
Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta**

IV OSA¹

INSTITUTSIOONILISED JA LÕPPSÄTTED

1. PEATÜKK

INSTITUTSIOONILINE RAAMISTIK

ARTIKKEL 1.1

Tippkohtumine

1. Lepinguosaliste vaheline kõrgeima tasandi poliitiline ja valdkondlik dialoog toimub tippkohtumiste tasandil. Tippkohtumisi korraldatakse iga kahe aasta tagant või vastastikusel kokkuleppel.
2. Tippkohtumisel antakse üldiseid suuniseid lepinguosaliste vaheliseks strateegiliseks partnerluseks ja käesoleva lepingu rakendamiseks ning luuakse foorum vastastikust huvi pakkuvate kahepoolsete, piirkondlike, kahte piirkonda hõlmavate või rahvusvaheliste küsimuste arutamiseks.

¹ Kui säte sisaldab viidet mõnele muule artiklile, täpsustamata, missuguses käesoleva lepingu osas viidatud artikkel asub, loetakse, et see artikkel asub lepingu IV osas

ARTIKKEL 1.2

Ühisnõukogu

1. Käesolevaga luuakse ühisnõukogu. Ühisnõukogul on järgmised ülesanded:
 - a) käesoleva lepingu eesmärkide täitmise järelevalve;
 - b) käesoleva lepingu toimimise ja rakendamise üle järelevalve teostamine;
 - c) kõigi käesoleva lepingu raames tekkivate küsimuste läbivaatamine; ning
 - d) muude vastastikust huvi pakkuvate kahepoolsete või rahvusvaheliste küsimuste käsitlemine.
2. Ühisnõukogu tuleb kokku korrapärase ajavahemike järel, iga kahe aasta tagant või vastastikusel kokkuleppel.
3. Ühisnõukogu moodustatakse lepinguosaliste esindajatest ministrite tasandil kooskõlas lepinguosaliste vastava sisekorraldusega ja võttes arvesse asjaomasel kohtumisel arutusele tulevaid konkreetseid teemasid. Ühisnõukogu tuleb vastastikusel kokkuleppel kokku kõigis vajalikes koosseisudes.

4. Ühisnõukogu kehtestab enda töökorra ja ühiskomitee töökorra.
5. Vastavalt ühisnõukogu töökorra sätetele on ühisnõukogu kaaseesistujateks Euroopa Liidu esindaja ja Mehhiko esindaja.
6. Ühisnõukogul on õigus võtta vastu otsuseid ja anda vajaduse korral soovitusi, nagu on käesolevas lepingus sätestatud. Ka käesoleva lepingu I, II ja IV osa raames on ühisnõukogul õigus võtta vastu otsuseid ja anda soovitusi vastavalt lepinguosaliste kokkuleppele. Otsused on lepinguosaliste suhtes siduvad ning lepinguosalisel võtavad nende rakendamiseks kõik vajalikud meetmed.
7. Ühisnõukogul on õigus käesolevat lepingut muuta, kui nii on sätestatud artikli 2.4 „Muutmine“ lõikes 2.
8. Ühisnõukogu võtab otsused ja soovitused vastu lepinguosaliste nõusolekul vastavalt oma töökorrale pärast vastuvõtmiseks vajalike sisemenetluste lõpuleviimist. Otsused on lepinguosaliste suhtes siduvad ning lepinguosalisel võtavad nende rakendamiseks kõik vajalikud meetmed.
9. Ühisnõukogu võib delegeerida ühiskomiteele kõiki oma ülesandeid, sealhulgas õiguse võtta vastu siduvaid otsuseid.

ARTIKKEL 1.3

Ühiskomitee

1. Käesolevaga luuakse ühiskomitee. Ühiskomitee abistab ühisnõukogu selle ülesannete täitmisel.
2. Ühiskomitee vastutab käesoleva lepingu üldise rakendamise, sealhulgas valdkondlike dialoogide kindlaksmääramise ja järelevalve eest.
3. Ühiskomitee valmistab ette ühisnõukogu kohtumisi.
4. Ühiskomitee moodustatakse lepinguosaliste esindajatest, kes on kõrgemad ametnikud, või lepinguosaliste poolt muul viisil määratud esindajatest, võttes arvesse asjaomasel kohtumisel arutusele tulevaid konkreetseid teemasid.
5. Ühiskomitee tuleb kokku erikoosseisus, et käsitleda kõiki käesoleva lepingu III osaga seotud küsimusi. Kui ühiskomitee käsitleb mõnd kaubandus- või investeerimisküsimust, moodustatakse see lepinguosaliste esindajatest, kes vastutavad nende küsimuste eest, nagu on sätestatud käesoleva lepingu III osa artiklis 1.8 „Ühiskomitee eriülesanded“.

6. Ühiskomitee kaasesimeesteks on Euroopa Liidu esindaja ja Mehhiko esindaja.
7. Ühiskomitee tuleb kokku vaheldumisi Brüsselis ja Méxicos lepinguosaliste vastastikuse kokkuleppe kohaselt eelnevalt kokkulepitud kuupäeval ja päevakorraga. Erakorralisi kohtumisi võib vastastikusel kokkuleppel kokku kutsuda kummagi lepinguosalise taotlusel. Kohtumised võivad toimuda ka lepinguosalistele kättesaadavate tehnoloogiliste abivahendite kaudu.
8. Ühiskomiteel on õigus võtta vastu otsuseid ja soovitusi käesolevas lepingus ettenähtud juhtudel või valdkondades, milles ühisnõukogu on talle volitused delegeerinud. Otsused ja soovitusel võetakse vastu lepinguosaliste nõusolekul vastavalt nende töökorrale pärast vastuvõtmiseks vajalike vastavate sisemenetluste lõpuleviimist. Otsused on lepinguosaliste suhtes siduvad ning lepinguosalistel võtavad nende rakendamiseks kõik vajalikud meetmed.

ARTIKKEL 1.4

Allkomiteed ja muud organid

1. Ühiskomitee võib vajaduse korral ja ajutiselt luua allkomiteesid või muid organeid, kes abistavad teda tema ülesannete täitmisel ja tegelevad konkreetsete ülesannete või küsimustega. Ühiskomitee võib allkomiteedele või muudele selleks loodud organitele määratud ülesandeid muuta või allkomiteed või muud organid laiali saata.

2. Ühiskomitee võtab vastu töökorra, milles määratakse kindlaks allkomiteede ja muude organite koosseis, ülesanded ja tegevuspõhimõtted.
3. Kui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti või kui lepinguosalised ei ole kokku leppinud teisiti, tulevad allkomiteed ja muud organid kokku vastavalt vajadusele või kummagi lepinguosalise või ühiskomitee taotlusel. Kohtumised toimuvad füüsiliselt või lepinguosalistele kättesaadavate tehnoloogiliste abivahendite kaudu. Füüsilised kohtumised peetakse vaheldumisi Brüsselis ja Méxicos.
4. Allkomiteede ja muude organite kaasesimeesteks on Euroopa Liidu esindaja ja Mehhiko esindaja.
5. Allkomiteed ja muud organid annavad oma tegevusest aru ühiskomiteele.
6. Allkomiteede ja muude organite loomine ei takista kumbagi lepinguosalist pöördumast mis tahes küsimusega otse ühiskomitee poole.
7. Käesolevaga luuakse arengu- ja rahvusvahelise koostöö allkomitee, kes koordineerib ja kontrollib koostöömeetmete rakendamist lepingu II osas osutatud valdkondades. Allkomitee abistab ühiskomiteed selle ülesannete täitmisel nendes küsimustes.

8. Korruptsiooni ennetamise ja korruptsioonivastase võitluse protokolli artikli 23 kohaldamiseks luuakse kaubandus- ja investeerimisvaldkonna korruptsiooni tõkestamise allkomitee.

9. Lisaks käesoleva artikli sätetele reguleeritakse käesoleva lepingu III osa artikliga 1.10 „Lepingu III osa allkomiteed ja muud organid“ loodud allkomiteede ja muude organite tegevust käesoleva lepingu III osaga ning allkomiteed annavad aru kaubanduskoosseisus kokkutulnud ühiskomiteele.

ARTIKKEL 1.5

Parlamentaarne ühiskomitee

1. Käesolevaga luuakse parlamentaarne ühiskomitee. Parlamentaarne ühiskomitee on foorum, milles raames kohtutakse ja vahetatakse arvamusi ning edendatakse tihedamaid suhteid.
2. Parlamentaarne ühiskomitee moodustatakse Euroopa Parlamendi ja Mehhiko Kongressi liikmetest.
3. Parlamentarse ühiskomitee kaasesimeesteks on Euroopa Parlamendi esindaja ja Mehhiko Kongressi esindaja.

4. Parlamentaarne ühiskomitee tuleb kokku enda määratud ajavahemike tagant vaheldumisi Brüsselis ja Mehhikos.
5. Parlamentaarne ühiskomitee võib kehtestada ise oma töökorra.
6. Parlamentaarset ühiskomiteed teavitatakse ühisnõukogu otsustest ja soovitustest, või kui volitused on delegeeritud, siis ühiskomitee otsustest ja soovitustest. Parlamentaarne ühiskomitee võib nõuda käesoleva lepinguga seotud küsimuste kohta asjakohast teavet.
7. Parlamentaarne ühiskomitee võib anda ühisnõukogule soovitusi.

ARTIKKEL 1.6

Suhted kodanikuühiskonnaga

Lepinguosalised konsulteerivad käesoleva lepingu seisukohast olulistes küsimustes kodanikuühiskonnaga, eelkõige tehes koostööd artiklis 1.7 „Sisenõuanderühmad“ ja artiklis 1.8 „Kodanikuühiskonna foorum“ osutatud sisenõuanderühmade ja kodanikuühiskonna foorumiga.

ARTIKKEL 1.7

Sisenõuanderühmad

1. Kumbki lepinguosaline määrab ühe aasta jooksul pärast käesoleva lepingu jõustumist ühe või mitu sisenõuanderühma.
2. Sisenõuanderühm nõustab asjaomast lepinguosalist käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes. Kui on määratud rohkem kui üks sisenõuanderühm, tegeleb lepingu iga osaga üksnes üks sisenõuanderühm.
3. Kui on määratud rohkem kui üks sisenõuanderühm, võivad igal sisenõuanderühmal olla erinevad liikmed, kuid neis peavad olema tasakaalustatult esindatud majandus-, kestliku arengu, sotsiaal-, inimõiguste, keskkonna- ja muude küsimustega tegelevad sõltumatud kodanikuühiskonna organisatsioonid, sealhulgas vabaühendused, äriorganisatsioonid ja ametiühingud.
4. Sisenõuanderühm võib kohtuda eri koosseisus, et arutada käesoleva lepingu eri osade seisukohast olulisi küsimusi.
5. Kumbki lepinguosaline kohtub oma sisenõuanderühma(de)ga vähemalt kord aastas. Kumbki lepinguosaline võtab arvesse oma sisenõuanderühma(de) esitatud seisukohti või soovitusi käesoleva lepinguga seotud küsimuste kohta.

6. Selleks et suurendada üldsuse teadlikkust sisenõuanderühma(de) kohta, avaldab kumbki lepinguosaline selles osalevate organisatsioonide nimekirja ja iga sisenõuanderühma kontaktandmed.
7. Lepinguosalised toetavad oma sisenõuanderühmade vahelist suhtlust.

ARTIKKEL 1.8

Kodanikuühiskonna foorum

1. Lepinguosalised hõlbustavad kodanikuühiskonna foorumi korraldamist, milles nende esindajad osalevad, et pidada avalikku dialoogi käesoleva lepinguga seotud küsimustes.
2. Kodanikuühiskonna foorum toimub koos ühiskomitee kohtumisega, sealhulgas juhul, kui ühiskomitee tuleb kokku kaubanduskoosseisus. Lepinguosalised võivad hõlbustada kodanikuühiskonna foorumil osalemist ka tehnoloogiliste vahendite abil.

3. Kodanikuühiskonna foorum on osalemiseks avatud lepinguosaliste territooriumil asutatud sõltumatutele kodanikuühiskonna organisatsioonidele, sealhulgas kõigi artiklis 1.7

„Sisenõuanderühmad“ osutatud sisenõuanderühmade liikmetele. Lepinguosalised toetavad sõltumatute kodanikuühiskonna organisatsioonide tasakaalustatud esindatust, mis hõlmab muu hulgas majandus-, kestliku arengu, sotsiaal-, inimõiguste, keskkonna- ja muude küsimustega tegelevaid vabaühendusi, äriorganisatsioone ning ametiühinguid.

4. Ühiskomitees osalevate lepinguosaliste esindajad võivad vajaduse korral osaleda kodanikuühiskonna foorumi koosolekul, et anda teavet käesoleva lepingu toimimisega seotud küsimuste kohta ja pidada kodanikuühiskonna foorumiga dialoogi.

Koosolekut juhatavad vastavalt vajadusele ühiskomitee kaasesimehed või nende esindajad. Kumbki lepinguosaline avaldab kodanikuühiskonna foorumil tehtud ametlikud avaldused.

2. PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

ARTIKKEL 2.1

Lepinguosaliste määratlus

Käesoleva lepingu kohaldamisel on:

- „lepinguosaline“ – Euroopa Liit või selle liikmesriigid või Euroopa Liit ja selle liikmesriigid nende vastavate pädevusvaldkondade kohaselt („ELi pool“) või Mehhiko;
- „lepinguosalised“ – ühelt poolt ELi pool ja teiselt poolt Mehhiko.

ARTIKKEL 2.2

Territoriaalne kohaldamisala

1. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesolevat lepingut Euroopa Liidu puhul territooriumide suhtes, mille suhtes kohaldatakse ELi lepingut ja ELi toimimise lepingut, nendes aluslepingutes sätestatud tingimustel. Kaupade tariifset kohtlemist, päritolureegleid ja päritolumenetlusi käsitlevaid sätteid kohaldatakse ka Euroopa Liidu tolliterritooriumi suhtes, mida esimene lause ei hõlma. III osa 4. peatükis „Tolli ja kaubanduse lihtsustamine“ ning artiklites 2.7 „Pärast remonti või muutmist uuesti sisenevad kaubad“, 2.13 „Kaupade ajutine import“ ja 25.66 „Piiril intellektuaalomandiõiguse kaitse tagamiseks võetavad meetmed“ tähendab ELi poole puhul Euroopa Liidu tolliterritooriumi. Euroopa Liidu tolliterritoorium on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik)² artiklis 4 osutatud territoorium

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (nagu see on avaldatud ELTs L 269, 10.10.2013, lk 1).

2. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesolevat lepingut Mehhiko puhul maismaaterritooriumi, õhuruumi, sisevete ja territoriaalmerede ning mis tahes alade suhtes väljaspool Mehhiko territoriaalmeresid, kus Mehhiko võib teostada suveräänseid õigusi ja jurisdiktsiooni, mis on kindlaks määratud tema siseriikliku õigusega kooskõlas 10. detsembril 1982 Montego Bays sõlmitud ÜRO mereõiguse konventsiooniga.

ARTIKKEL 2.3

Kohustuste täitmine

1. Kumbki lepinguosaline vastutab käesoleva lepingu sätete järgimise eest. Selleks võtavad lepinguosalisel kõik üld- ja erimeetmed, mis on vajalikud käesolevast lepingust tulenevate kohustuste täitmiseks.
2. Kui kumbki lepinguosaline leiab, et teine lepinguosaline ei ole täitnud mõnda käesoleva lepingu III osast tulenevat kohustust, rakendatakse lepingu nimetatud osas sätestatud erimehhanisme.
3. Kui kumbki lepinguosaline leiab, et teine lepinguosaline ei ole täitnud mõnda kohustust, mida on kirjeldatud I osa artiklis 2 ja II osa artiklis 1.4 kui olulisi osi, võib ta võtta asjakohaseid meetmeid. Käesoleva lõike kohaldamisel võivad „asjakohased meetmed“ hõlmata käesoleva lepingu osalist või täielikku peatamist.

4. Kui kumbki lepinguosaline leiab, et teine lepinguosaline ei ole täitnud mõnda käesolevast lepingust tulenevat kohustust, välja arvatud need, mis kuuluvad lõigete 2 ja 3 kohaldamisalasse, teatab ta sellest teisele lepinguosalisele ja esitab kogu asjaomase teabe. Lepinguosalisel peavad ühisnõukogu egiidi all konsultatsioone, et jõuda mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduseni. Juhul kui ühisnõukogu ei suuda leida mõlemat lepinguosalist rahuldavat lahendust, võib teavitav lepinguosaline võtta asjakohaseid meetmeid. Käesoleva lõike kohaldamisel võivad „asjakohased meetmed“ hõlmata ainult käesoleva lepingu I, II ja IV osa kohaldamise peatamist.

5. Lõigetes 3 ja 4 osutatud asjakohaste meetmete võtmisel järgitakse igati rahvusvahelist õigust ning need meetmed peavad olema proportsionaalsed käesolevast lepingust tulenevate kohustuste täitmata jätmisega. Eelistada tuleb meetmeid, mis häirivad käesoleva lepingu toimimist kõige vähem. Käesoleva lepingu osaline või täielik peatamine on viimane abinõu.

ARTIKKEL 2.4

Muutmine

1. Käesolevat lepingut võib muuta lepinguosaliste kirjalikul kokkuleppel. Muudatused jõustuvad lepinguosaliste kokkulepitud kuupäeval ning pärast nende vastavate õigusnõuete täitmist ja menetluste lõpuleviimist.

2. Olenemata lõikest 1 võib käesolevat lepingut selles sätestatud juhtudel muuta ühisnõukogu, või kui volitused on delegeeritud, ühiskomitee otsusega, et muuta käesoleva lepingu sätteid või lisasid.

ARTIKKEL 2.5

Jõustumine ja ajutine kohaldamine

1. Lepinguosalised kirjutavad käesolevale lepingule alla ja kinnitavad selle oma vastavate sisemenetluste kohaselt.
2. Käesolev leping jõustub sellele kuupäevale järgneva teise kuu esimesel päeval, mil lepinguosalised on teatanud teineteisele selleks vajalike siseriiklike menetluste lõpuleviimisest.
3. Olenemata lõikest 2 ja kuni käesoleva lepingu jõustumiseni võivad Euroopa Liit ja Mehhiko seda täielikult või osaliselt kohaldada ajutiselt vastavalt oma asjakohastele sisemenetlustele.

4. Ajutine kohaldamine algab selle teise kuu esimesel päeval, mis järgneb kuupäevale, mil:
- a) Euroopa Liit teatas Mehhikole, et sisemenetlused on lõpuleviidud, ning nimetas käesoleva lepingu osad, mida hakatakse ajutiselt kohaldama, ning
 - b) Mehhiko teatas Euroopa Liidule, et sisemenetlused on lõpule viidud.
5. Ajutise kohaldamise ajal kohaldatakse jätkuvalt Brüsselis 8. detsembril 1997 allkirjastatud Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Mehhiko Ühendriikide vahelise majanduspartnerlust, poliitilist koostööd käsitleva lepingu sätteid, mida käesoleva lepingu ajutine kohaldamine ei hõlma.
6. Euroopa Liit või Mehhiko võib teisele lepinguosalisele kirjalikult teatada oma kavatsusest käesoleva lepingu ajutine kohaldamine lõpetada. Lõpetamine jõustub sellisele teatele järgneva teise kuu esimesel päeval.

7. Kui käesolevat lepingut või selle teatavaid sätteid kohaldatakse vastavalt lõikele 4 ajutiselt, käsitlevad lepinguosalisel mõistet „käesoleva lepingu jõustumise kuupäev“ nii, et see tähendab ajutise kohaldamise kuupäeva. Ühisnõukogu ja muud käesoleva lepingu kohaselt loodud organid võivad käesoleva lepingu ajutise kohaldamise ajal täita oma ülesandeid. Kõik nende ülesannete täitmisel vastu võetud otsused või soovitused kaotavad kehtivuse, kui käesoleva lepingu ajutine kohaldamine lõpetatakse vastavalt lõikele 6.

8. Käesoleva artikli kohased teated saadetakse Euroopa Liidu puhul Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadile ja Mehhiko puhul Mehhiko välisministeeriumile, kes on käesoleva lepingu hoiulevõtjad.

ARTIKKEL 2.6

Seos muude lepingutega

1. Brüsselis 8. detsembril 1997 allkirjastatud Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Mehhiko Ühendriikide vaheline majanduspartnerlust, poliitilist koostöölastamist ja koostööd käsitlev leping, sealhulgas kõik selle institutsiooniliste asutuste hilisemad otsused, välja arvatud ELi-Mehhiko ühisnõukogu 15. detsembri 2004. aasta otsus nr 5/2004, millega võetakse vastavalt otsuse nr 2/2000 artikli 17 lõikele 3 vastu nimetatud otsuse lisa vastastikuse haldusabi kohta tolliküsimustes, tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse käesoleva lepinguga.

2. ELi ja Mehhiko vaheline kaubanduse vaheleping tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse käesoleva lepingu jõustumisel käesoleva lepinguga.
3. Kõikides muudes lepinguosaliste vahel sõlmitud kokkulepetes olevaid viiteid eespool nimetatud lepingutele käsitatakse viidetena käesolevale lepingule.
4. Lepinguosalised võivad käesolevat lepingut täiendada, sõlmides erikokkuleppeid käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluvates koostöövaldkondades. Sellised erikokkulepped moodustavad käesoleva lepinguga reguleeritavate üldiste kahepoolsete suhete lahutamatu osa ja nende suhtes kohaldatakse käesoleva lepinguga kehtestatud ühist institutsioonilist raamistikku.
5. Kehtivaid lepinguid, mis käsitlevad käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluvaid konkreetseid koostöövaldkondi, käsitatakse käesoleva lepinguga reguleeritavate üldiste kahepoolsete suhete lahutamatu osana ja nende suhtes kohaldatakse käesoleva lepinguga kehtestatud ühist institutsioonilist raamistikku.
6. Lepingu jõustumisel loetakse kõik X allkirjastatud ELi ja Mehhiko vahelise kaubanduse vahelepinguga asutatud kaubandusnõukogu otsused vastuvõetuks artikli 1.2 alusel moodustatud ühisnõukogus. ELi ja Mehhiko vahelise kaubanduse vahelepinguga asutatud kaubanduskomitee otsused loetakse vastuvõetuks artikli 1.3 alusel moodustatud ühiskomitees.

7. Olenemata artikli 2.6 lõikest 2:

- a) käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval kehtivaid ELi ja Mehhiko vahelise kaubanduse vahelepingu artikli 2.24 lõike 7 ja artikli 20.4 kohaselt vastu võetud ajutisi meetmeid kohaldatakse kuni nende loomuliku aegumiseni;
- b) ELi ja Mehhiko vahelise kaubanduse vahelepingu 5. peatüki C jao kohaselt vastu võetud kahepoolseid kaitsemeetmeid, mis kehtivad käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval, kohaldatakse kuni nende loomuliku aegumiseni;
- c) ELi ja Mehhiko vahelise kaubanduse vahelepingu artikli 31.6 kohaselt juba algatatud vaidluste lahendamise menetlusi käsitatakse alates käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast käesoleva lepingu kohaste vaidlustena ja need jätkuvad kuni nende lõpuleviimiseni; ning
- d) ELi ja Mehhiko vahelise kaubanduse vahelepingu artikli 31.6 kohaselt algatatud vaidluste lahendamise menetluse siduv tulemus jääb lepinguosalistele siduvaks ka pärast käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva.

8. Lepinguosalised ei saa algatada käesoleva lepingu alusel vaidluste lahendamise menetlusi küsimustes, mille kohta on koostatud ELi ja Mehhiko vahelise kaubanduse vahelepingu 31. peatüki kohane vahekohtu lõpparuanne.

9. ELi ja Mehhiko vahelise kaubanduse vahelepingu alusel juba täielikult või osaliselt möödunud üleminekuperioode võetakse arvesse käesoleva lepingu samaväärsete sätetega ette nähtud üleminekuperioodide arvutamisel. Selliseid käesoleva lepingu kohaseid üleminekuperioode arvestatakse alates käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast.

ARTIKKEL 2.7

Lisad, protokollid ja ühisdeklaratsioonid

1. Käesoleva lepingu lisad, sealhulgas nende liited, protokollid ja märkused, ning ühisdeklaratsioonid on selle lahutamatud osad.
2. Kõik käesoleva lepingu lisad, sealhulgas nende liited, mis on tähistatud araabia numbriga algava koodiga, moodustavad käesoleva lepingu III osa peatüki lahutamatu osa, mis on tähistatud sama araabia numbriga ja milles viidatakse vastavale lisale.
3. Käesoleva lepingu I–VII lisa, sealhulgas nende liited, mis on tähistatud rooma numbriga, moodustavad käesoleva lepingu III osa 10.–19. peatüki lahutamatu osa. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse 10.–19. peatükis määratletud mõisteid ka nende lisade suhtes.

ARTIKKEL 2.8

Julgeolekuerand

Ühtegi käesoleva lepingu sätet ei tõlgendata nii, et see:

- a) kohustab lepinguosalist esitama teavet või võimaldama juurdepääsu teabele, mille avalikustamist ta peab oma olulisi julgeolekuhuve kahjustavaks, või
- b) keelab lepinguosalisel võtta meetmeid, mida ta peab vajalikuks oma oluliste julgeolekuhuvide kaitseks:
 - i) seoses relvade, laskemoona ja sõjavarustuse tootmise või nendega kauplemisega ning seoses muude kaupade ja materjalidega seotud kauplemise ja tehingute tegemisega, mis toimub otseselt või kaudselt relvajõudude varustamise eesmärgil;
 - ii) seoses teenuste osutamise ja tehnoloogia pakkumisega ning majandustegevusega, mis toimub otseselt või kaudselt relvajõudude varustamise eesmärgil;
 - iii) seoses lõhustuvate ja ühinevate tuumamaterjalidega või ainetega, millest neid saadakse;
 - iv) sõja ajal või muudes rahvusvaheliste suhete kriisiolukordades;

- c) takistab lepinguosalist võtmast mis tahes meedet, et täita rahvusvahelise rahu ja julgeoleku säilitamiseks oma rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad ÜRO põhikirjast.

ARTIKKEL 2.9

Uute liikmesriikide ühinemine Euroopa Liiduga

1. Euroopa Liit teavitab Mehhikut viivitamata, kui mõni kolmas riik on esitanud taotluse Euroopa Liiduga ühinemiseks.
2. Euroopa Liit teavitab Mehhikut kolmanda riigi Euroopa Liiduga ühinemist käsitleva lepingu (edaspidi „ühinemisleping“) jõustumisest.
3. Euroopa Liidu ja ühineda sooviva kolmanda riigi vahel peetavate läbirääkimiste ajal teeb Euroopa Liit järgmist:
 - a) esitab Mehhiko taotluse korral võimaluse piires kogu teabe, mis on seotud mis tahes küsimustega, mis kuuluvad käesoleva lepingu kohaldamisalasse, ning
 - b) võtab arvesse mureküsimusi, mida Mehhiko on seoses käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluvate küsimustega väljendanud.

4. Euroopa Liidu uus liikmesriik ühineb käesoleva lepinguga ühisnõukogu otsustatud tingimuste kohaselt. Ühinemine jõustub alates uue liikmesriigi Euroopa Liiduga ühinemise päevast. Ühisnõukogu muudab käesolevat lepingut oma otsusega, millega ta kehtestab ka ühinemistingimused.
5. Olenemata lõikest 4 teeb kaubanduskoosseisus kokku tulnud ühiskomitee käesoleva lepingu III osa puhul järgmist:
- a) uurib piisavalt aegsasti enne ühinemise kuupäeva sellise ühinemise mõju käesolevale lepingule, ning
 - b) käsitleb enne kolmanda riigi Euroopa Liiduga ühinemise jõustumist sellise ühinemise mõju käesolevale lepingule ning lepib kokku käesoleva lepingu III osaga seotud vajalikes muudatustes, kohandustes või üleminekumeetmetes, et lepinguosalisel saaksid kõnealust osa alates uue liikmesriigi Euroopa Liiduga ühinemise kuupäevast võimalikult suures ulatuses kohaldada.
6. Ühisnõukogu ja ühiskomitee otsused võetakse vastu kooskõlas artikliga 1.2 „Ühisnõukogu“.

ARTIKKEL 2.10

Uute riikide ühinemine lepinguga

Käesoleva lepinguga võib ühineda iga riik, kes on valmis täitma käesolevas lepingus sätestatud kohustusi vastavalt tingimustele, milles see riik ja lepinguosaliselised on kokku leppinud, ning pärast selle heakskiitmist vastavalt kummagi lepinguosalise ja ühineva riigi kohaldatavatele õiguslikele menetlustele.

ARTIKKEL 2.11

Üksikisiku õigused

Ühtegi käesoleva lepingu sätet ei tõlgendata nii, et sellega saab isikutele anda muid õigusi või määrata muid kohustusi kui need, mis on lepinguosalistele antud rahvusvahelise õiguse alusel, või ilma et see piiraks Mehhiko siseriiklike õigusaktide kohaldamist, ega viisil, mis võimaldab käesolevale lepingule tugineda otse lepinguosaliste siseriiklikus õigussüsteemis.

ARTIKKEL 2.12

Autentsed tekstid

Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, inglise, iiri, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.

ARTIKKEL 2.13

Lepingu kestus ja lõpetamine

1. Käesolev leping kehtib tähtajatult.
2. Euroopa Liit või Mehhiko võib teatada teisele lepinguosalisele kirjalikult oma kavatsusest käesolev leping lõpetada. Lõpetamine jõustub kuus kuud pärast sellise teate kättesaamise kuupäeva.

KORRUPTSIOONI ENNETAMISE JA KORRUPTSIOONIVASTASE VÕITLUSE PROTOKOLL

A JAGU

Üldsäted

ARTIKKEL 1

Eesmärgid

1. Lepinguosalised kinnitavad oma pühendumust ennetada korruptsiooni rahvusvahelises kaubanduses ja investeeringute tegemisel ja võidelda selle vastu ning tuletavad meelde, et korruptsioon kaubanduses ja investeeringute tegemisel kahjustab head valitsemistava ja majandusarengut ning moonutab rahvusvahelisi konkurentsitingimusi.
2. Lepinguosalised tunnistavad, et korruptsioon võib mõjutada rahvusvahelist kaubandust ja investeeringute tegemist, kuna see võib kahjustada turulepääsu võimalusi ja õõnestada nende kohustuste täitmist, mille eesmärk on luua võrdsed tingimused. Kaubandust ja investeeringute tegemist mõjutav korruptsioon võib väljenduda mittetariifse tõkkena investoritele ja ettevõtjatele, kes soovivad osaleda rahvusvahelises kaubanduses ja investeeringute tegemisel.
3. Lepinguosalised tunnistavad ametiisikute ja erasektoriga seotud korruptsiooni vastase võitluse olulisust, kuna selline korruptsioon mõjutab rahvusvahelist kaubandust ja investeeringute tegemist.

4. Lepinguosaliselised tunnistavad, et korruptsioon on rahvusvaheline probleem, mis on seotud muude rahvusvahelise ja majanduskuritegevuse vormidega, sealhulgas rahapesuga, ning seda tuleks käsitleda mitut valdkonda ühendava lähenemisviisi ja tiheda koostöö abil rahvusvahelisel tasandil.
5. Lepinguosaliselised tunnistavad vajadust suurendada usaldusväärsust ja läbipaistvust nii avalikus kui ka erasektoris ning et igal sektoril on sellega seoses täiendavad kohustused.
6. Lepinguosaliselised tunnistavad piirkondlike ja mitmepoolsete algatuste tähtsust, sealhulgas Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis, WTOs, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioonis (edaspidi „OECD“), rahapesuvastases töökonnas, Euroopa Nõukogus ja Ameerika Riikide Organisatsioonis, et ennetada korruptsiooni rahvusvahelist kaubandust ja investeringute tegemist mõjutavates küsimustes ja võidelda selle vastu, ning kohustuvad tegema koostööd, et soodustada ja toetada asjakohaseid algatusi.
7. Lepinguosaliselised kinnitavad veel kord kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärgist 16 tulenevat ühist kohustust vähendada märkimisväärselt korruptsiooni ning altkäemaksu andmist ja võtmist kõigis selle vormides.
8. Lepinguosaliselised tunnustavad G20 korruptsioonivastase võitluse töörühma tehtud olulist tööd ja kinnitavad veel kord oma toetust G20 raames kokku lepitud asjakohastele kõrgetasemelistele põhimõtetele.
9. Nende sätete eesmärk on luua kahepoolne kohustuste raamistik, mille alusel ennetada lepinguosaliste vahelistes suhetes rahvusvahelist kaubandust ja investeringute tegemist mõjutavat korruptsiooni ja selle vastu võidelda.

ARTIKKEL 2

Kohaldamisala

Käesolevat protokolli kohaldatakse korruptsiooni ennetamise ja selle vastu võitlemise suhtes kõigis käesoleva lepingu III osa kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes.

ARTIKKEL 3

Seos muude lepingutega

Ükski käesoleva protokolli säte ei mõjuta lepinguosaliste õigusi ja kohustusi, mis tulenevad ÜRO Peaassambleel 31. oktoobril 2003 ÜRO peakorteris New Yorgis vastu võetud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni korruptsioonivastasest konventsioonist; 21. novembril 1997 Pariisis sõlmitud rahvusvahelistes tehingutes välisriigi ametiisikutele altkäemaksu andmise vastu võitlemise konventsioonist; 29. märtsil 1996 Caracases sõlmitud üleameerikalisest korruptsioonivastasest konventsioonist; Euroopa Nõukogu poolt vastu võetud asjakohastest õigusaktidest ning mis tahes muudest asjakohastest rahvusvahelistest õigusaktidest, mille kumbki lepinguosaline on vastu võtnud.

B JAGU

Korruptsioonivastased meetmed

ARTIKKEL 4

Ametiisikute aktiivne ja passiivne korruptsioon

Lepinguosalised tunnistavad ametiisikutele aktiivse ja passiivse korruptsiooni vastase võitluse olulisust, kuna selline korruptsioon mõjutab rahvusvahelist kaubandust ja investeeringute tegemist. Selleks kinnitavad nad eelkõige ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni artiklitest 15 ja 16 tulenevaid kohustusi võtta vastu või säilitada sellised seadusandlikud ja muud meetmed, mis võivad olla vajalikud, et tunnistada kuriteoks aktiivne ja passiivne altkäemaks ametiisikutele ning aktiivne altkäemaks välisriigi ametiisikutele ja rahvusvaheliste avalik-õiguslike organisatsioonide ametnikele, kui altkäemaksu on antud tahtlikult, ning kaaluda selliste seadusandlike ja muude meetmete võtmist, mis võivad olla vajalikud, et tunnistada kuriteoks passiivne altkäemaks välisriigi ametiisikutele ja rahvusvaheliste organisatsioonide ametnikele, kui seda on antud tahtlikult.

ARTIKKEL 5

Aktiivne ja passiivne korruptsioon erasektoris

1. Lepinguosaliselised tunnistavad erasektoris aktiivse ja passiivse korruptsiooni vastase võitluse olulisust, kuna selline korruptsioon mõjutab rahvusvahelist kaubandust ja investeringute tegemist. Selleks tulevad lepinguosaliselised meelde vajadust täita ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni raames võetud kohustusi ning kinnitavad eelkõige oma ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni artiklist 21 tulenevaid kohustusi kaaluda selliste seadusandlike ja muude meetmete võtmist, mis võivad olla vajalikud selleks, et tunnistada kuriteoks aktiivne ja passiivne altkäemaks erasektoris, kui seda on antud tahtlikult majandus-, finants- või äritegevuse käigus.
2. Lepinguosaliselised tunnistavad, et ametiisikutele antav meelehea kujutab endast altkäemaksu andmise vormi, takistab korruptsiooni vastu võitlemist ja soodustab altkäemaksu andmist välisriikides. Selleks taaskinnitavad lepinguosaliselised ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni artikli 12 lõikest 4 tulenevat keeldu lugeda maksustatavat tulu vähendavate kulude hulka altkäemaksu või muid korruptsiooni huvides kantud kulutusi.

ARTIKKEL 6

Korruptsioon ja rahapesu

Lepinguosalised, tunnistades korruptsiooni ja rahapesu vahelisi seoseid, kinnitavad veel kord ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni artiklist 23 tulenevaid kohustusi.

ARTIKKEL 7

Juriidiliste isikute vastutus

Lepinguosalised tunnistavad, et edendamaks rahvusvahelises kaubanduses ja investeeringute tegemisel esineva korruptsiooni vastast üleilmset võitlust tuleb kehtestada juriidiliste isikute vastutus ning tagada tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad kriminaal- ja muud karistused. Selleks kinnitavad lepinguosalised veel kord ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni artiklist 26 tulenevaid kohustusi ning tuletavad meelde oma toetust juriidilise isiku korruptsioonivastutust käsitlevatele G20 kõrgetasemeliste põhimõtetele.

C JAGU

Erasektori korruptsiooni ennetamise meetmed

ARTIKKEL 8

Vastutustundlik ettevõtlus

1. Lepinguosalisel tunnistavad ennetusmeetmete ja vastutustundliku ettevõtluse, sealhulgas finants- ja muu kui finantsaruandluse kohustuste ning ettevõtja sotsiaalse vastutuse tavade tähtsust korruptsiooni vältimisel ning kaubanduse rolli selle eesmärgi saavutamisel.
2. Lepinguosalisel tunnistavad vajadust võtta aruandekohustuste puhul arvesse väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate (edaspidi „VKEd“) vajadusi ja piiranguid.
3. Lepinguosalisel tuleb seoses korruptsioonivastase võitlusega meelde oma toetust hargmaiseid ettevõtteid käsitlevatele OECD suunistele.

ARTIKKEL 9

Finantsaruandlus ja muu kui finantsaruandlus

1. Kooskõlas ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni raames võetud kohustustega ja siseriikliku õiguse aluspõhimõtetega tunnistavad lepinguosalisel, et oluline on tõhustada erasektori raamatupidamis- ja auditeerimisstandardeid korruptsiooni ennetamise vahendina, ning tunnistavad eelkõige, et seda eesmärki on võimalik saavutada muu hulgas järgmiste meetmete abil:
 - a) tagades, et eraettevõtjad, võttes arvesse nende struktuuri ja suurust ning eelkõige VKEde erivajadusi, rakendavad korruptsioonijuhtumite ennetamisel ja avastamisel meetmeid, mille hulka võivad kuuluda äriühingu üldjuhtimise käitumisjuhendi järgimine, siseauditi funktsioon või piisav sisekontroll, ning
 - b) tagades, et eraettevõtete raamatupidamisaruannete ja nõutavate finantsaruannete suhtes kohaldatakse asjakohaseid auditeerimis- ja sertifitseerimismenetlusi.
2. Lepinguosalisel kutsuvad börsil noteeritud ettevõtteid, pankasid ja kindlustusseltse üles andma aru meetmetest, mida nad on võtnud korruptsiooni ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks. Lepinguosalisel võtavad selliste aruannete avaldamiseks vajalikke meetmeid.
3. Lepinguosalisel võtavad kooskõlas oma õigusnormidega kõik vajalikud meetmed finantsaruannete avalikustamiseks ning raamatupidamis- ja auditeerimisstandardite säilitamiseks.

4. Kumbki lepinguosaline seab eesmärgiks kaaluda selliste meetmete võtmist või säilitamist, mille kohaselt peavad välisaudiitorid teatama pädevatele asutustele kõikidest artiklites 4, 5 ja 6 nimetatud kuritegude kahtlustest. Kui selline aruandlus on nõutav, tagavad lepinguosalised, et aruandeid mõistlikult ja heas usus koostavad välisaudiitorid on kaitstud nende suhtes teabe avalikustamise lepinguliste või õiguslike piirangute rikkumise tõttu kohtumenetluse algatamise eest.

ARTIKKEL 10

Läbipaistvus erasektoris

1. Lepinguosalised tunnistavad, et läbipaistvus võib aidata ennetada korruptsiooni rahvusvahelise kaubanduse ja investeringute tegemise valdkonnas, ning tuletavad sel eesmärgil meelde ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni artikli 12 lõikest 2 tulenevaid kohustusi. Eelkõige võiks käesoleva lepingu III osa kohase kaubanduse ja investeringute tegemisega seotud erasektoris suurema läbipaistvuse tagada järgmiste meetmete abil:

- a) selliste standardite ja menetluste väljatöötamise edendamine, mille eesmärk on tagada asjaomaste eraõiguslike üksuste usaldusväärsus, sealhulgas tegevusjuhendid äritegevuse ja kõigi asjaomaste kutsealade korrektseks, ausaks ja nõuetekohaseks toimimiseks, huvide konfliktide ärahoidmiseks ning heade kaubandustavade kasutamise edendamiseks ettevõtjate seas ja nende lepingulistest suhetes riigiga;

- b) eraõiguslike üksuste tegevust reguleerivate menetluste väärkasutamise ärahoidmine, sealhulgas menetlused, mis on seotud avaliku sektori asutuste poolt äritegevuseks antavate toetuste ja litsentsidega, ning
- c) huvide konfliktide ennetamise meetmete edendamine, kehtestades vajaduse korral mõistliku aja jooksul piiranguid endiste ametiisikute ametialasele tegevusele või ametiisikute erasektoris töötamisele pärast nende ametist lahkumist või pensionile jäämist, kui selline tegevus või töösuhe on otseselt seotud ülesannetega, mida need ametiisikud oma ametiaja jooksul täitsid või mille üle nad järelevalvet tegid.

ARTIKKEL 11

Rahapesu tõkestamise meetmed

1. Tunnistades rahapesu tõkestamise tähtsust ning selle võimalikku mõju rahvusvahelisele kaubandusele ja investeringute tegemisele, kinnitavad lepinguosalised oma pühendumust võtta vastu või säilitada terviklik siseriiklik regulatiiv- ja järelevalvekord finantsasutuste ning teatavate finantssektoriväliste ettevõtjate ja kutsealade suhtes kooskõlas ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni ja rahapesuvastase töökonna soovitude alusel võetud kohustustega. Lepinguosalised edendavad rahapesuvastase töökonna soovitude 24 ja 25 (juriidiliste isikute läbipaistvuse ja tegelike kasusaajate kohta ning õiguslike üksuste läbipaistvuse ja tegelike kasusaajate kohta) ning tegelike kasusaajate läbipaistvust käsitlevate G20 kõrgetasemeliste põhimõtete rakendamist.

2. Vastavalt lõikes 1 osutatud ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni kohustustele, rahapesuvastase töökonna soovitudele ja G20 kõrgetasemelistele põhimõtetele võtavad lepinguosaliselid vastu või säilitavad meetmed, millega:

- a) tagatakse, et nende siseriiklikud õigusaktid sisaldaksid mõiste „tegelik kasusaaja“ määratlust, mis hõlmab füüsilist isikut, kes on selle kliendi või füüsilise isiku, kelle nimel tehing tehakse, lõplik omanik või kes teda lõplikult kontrollib, sealhulgas need füüsilised isikud, kellel on juriidilise isiku või üksuse üle lõplik tegelik kontroll;
- b) tagatakse, et nende territooriumil asutatud juriidilised isikud koguvad ja hoiavad oma tegelike kasusaajate kohta asjakohast, täpset ja ajakohastatud teavet;
- c) tagatakse, et otseste usaldusfondide või muude õiguslike üksuste usaldusisikud, kelle struktuur või funktsioon sarnaneb usaldusfondidega, hoiavad asjakohast, täpset ja ajakohastatud teavet oma tegelike kasusaajate, sealhulgas asutajate, kaitsjate, usaldusisikute ja soodustatud isikute või soodustatud isikute kategooriate kohta, ning mis tahes muu füüsilise isiku kohta, kellel on usaldusfondi üle lõplik tegelik kontroll;
- d) nõutakse, et rahapesuvastase töökonna soovitudes määratletud finantsasutused ning teatavad finantssektorivälised ettevõtjad ja kutsealad tuvastaksid kliendi ja kontrolliks tema isikusamasust, teeksid kindlaks tegeliku kasusaaja ning võtaksid mõistlikke meetmeid tegeliku kasusaaja isikusamasuse kontrollimiseks, nii et finantsasutus või teatavad finantssektorivälised ettevõtjad ja kutsealad oleksid veendunud, et nad teavad, kes on tegelik kasusaaja;

- e) kehtestatakse mehhanismid, millega tagatakse, et lepinguosaliste õiguses määratletud asjaomastel pädevatel asutustel on õigeaegne juurdepääs tegelikku kasusaajat käsitlevale teabele;
 - f) tagatakse, et nende pädevad asutused osalevad tegelikku kasusaajat käsitleva teabe vahetamisel rahvusvaheliste partneritega õigeaegselt ja tõhusalt;
 - g) nõutakse, et finantsasutused ning teatavad finantssektorivälised ettevõtjad ja kutsealad rakendaksid tugevdatud hoolsusmeetmeid eelkõige riikliku taustaga isikute suhtes, kelle all mõistetakse isikuid, kes täidavad või on täitnud avaliku võimu olulisi ülesandeid kummagi lepinguosalise territooriumil või rahvusvahelisel tasandil, samuti nende pereliikmeid ja lähisugulasi, ning
 - h) tagatakse eespool nimetatud kohustuste täitmise tõhus järelvalve, sealhulgas kohustuste täitmata jätmise korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistuste kehtestamine ja täitmine.
3. Lepinguosalisel tunnistavad registrite loomise kasulikkust, et anda õigeaegselt täpset ja ajakohastatud teavet juriidiliste isikute ja õiguslike üksuste tegelike kasusaajate kohta, et hõlbustada korruptsiooni ja rahapesu tõkestamist ja nende vastu võitlemist.

D JAGU

Avaliku sektori korruptsiooni ennetamise meetmed

ARTIKKEL 12

Ametiisikute käitumine

1. Lepinguosaliselised kinnitavad veel kord oma toetust 18.–19. juunil 2012 Los Caboses toimunud G20 juhtide tippkohtumisel vastu võetud ametiisikute vara deklareerimist käsitlevatele G20 kõrgetasemelistele põhimõtetele, samuti 2006. aastal Hanois toimunud majandusliidrite 14. kohtumisel vastu võetud käitumisjuhendile, mida kohaldatakse Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna majanduskoostööga seoses Mehhiko ametiisikute suhtes, ning Euroopa Nõukogu poolt 11. mail 2000 Euroopa Liidu jaoks vastu võetud soovituselise ametiisikute käitumisjuhendite kohta.
2. Lepinguosaliselised kinnitavad veel kord võetud kohustusi, mis on sätestatud ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni artiklis 8, sealhulgas ametiisikute suhtes käitumisjuhendite või -standardite kohaldamine, ametiisikute poolt asjaomastele asutustele korruptsioonijuhtumitest teatamise hõlbustamine, ametiisikute kohustus esitada asjaomastele asutustele deklaratsioon võimalike huvide konfliktide kohta ning meetmete võtmine, millega nähakse ette distsiplinaar- või muud meetmed ametiisikute suhtes, kes rikuvad selliste käitumisjuhendite või -standardite tingimusi.

ARTIKKEL 13

Avaliku halduse läbipaistvus

1. Lepinguosaliselised rõhutavad avaliku halduse läbipaistvuse tähtsust rahvusvahelise kaubanduse ja investeringute tegemisega seotud korruptsiooni ennetamisel ning edendavad läbipaistvust kooskõlas käesoleva lepingu III osa eri- ja horisontaalsete sätetega, sealhulgas eelkõige kaubanduse lihtsustamist, riigihankeid, siseriiklikku reguleerimist ja läbipaistvust käsitlevate sätetega.
2. Lepinguosaliselised kinnitavad veel kord ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni artikli 13 lõikest 2 tulenevaid kohustusi võtta asjakohaseid meetmeid tagamaks, et nende korruptsioonivastase võitlusega tegelevad asutused on avalikkusele teada, ning võimaldada neile asutustele juurdepääs, et vajaduse korral kõigist asjakohastest intsidentidest teatada.

ARTIKKEL 14

Kodanikuühiskonna osalus

Lepinguosalised tunnistavad kodanikuühiskonna osalemise tähtsust rahvusvahelises kaubanduses ja investeeringute tegemisel esineva korruptsiooni ennetamisel ja selle vastu võitlemisel ning vajadust suurendada üldsuse teadlikkust korruptsiooni olemasolust, põhjustest ja tõsidusest ning sellest tulenevast ohust. Selleks kinnitavad lepinguosalised veel kord ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni artikli 13 lõikest 1 tulenevaid kohustusi, eelkõige seoses asjakohaste meetmete võtmisega, et edendada selliste väljaspool avalikku sektorit tegutsevate üksikisikute ja rühmade aktiivset osalemist nagu kodanikuühiskond, vabaühendused ja kogukonnapõhised organisatsioonid.

ARTIKKEL 15

Rikkumisest teatajate kaitse

Lepinguosalised kinnitavad veel kord ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni artikli 8 lõikest 4 tulenevat kohustust kaaluda meetmete ja süsteemide kehtestamist, millega hõlbustada ametiisikutel asjaomastele asutustele korruptsioonijuhtumitest teatamist, kui nad saavad sellistest tegudest teada oma tööülesannete täitmisel. Lepinguosalised kinnitavad veel kord ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni artiklist 33 tulenevat kohustust kaaluda asjakohaste meetmete kehtestamist, et tagada kaitse rikkumisest teatajate ebaõiglase kohtlemise eest.

E JAGU

Vaidluste lahendamine

ARTIKKEL 16

Kohaldamisala

1. Kui lepinguosalised ei jõua käesoleva protokollis mis tahes sätte suhtes kokkuleppele, võivad nad kasutada üksnes artiklites 17–21 osutatud menetlusi.
2. Lõige 1 ei piira lepinguosaliste õigusi ja kohustusi, mis tulenevad käesolevas protokollis osutatud rahvusvahelistes õigusaktides sätestatud vaidluste lahendamise menetlustest.
3. Kummalegi lepinguosalisele jääb nende õiguspõhimõtete kohaselt õigus tagada vastavate siseriiklike korruptsioonivastaste õigusaktide täitmine oma õiguskaitse-, süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate ja kohtuasutuste kaudu.

ARTIKKEL 17

Konsultatsioonid

1. Lepinguosaline võib taotleda konsulteerimist teise lepinguosalisega, et jõuda mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduseni. Konsultatsioone peetakse kaubandus- ja investeerimisvaldkonna korruptsiooni tõkestamise allkomitees.
2. Konsultatsioone taotlev lepinguosaline esitab teisele lepinguosalisele kirjaliku taotluse, milles ta esitab oma taotluse põhjused, sealhulgas probleemi kirjelduse ja viisi, kuidas teise lepinguosalise meede lepinguosaliste vahelist kaubandust või investeeringute tegemist kahjustab. Lepinguosalised alustavad konsultatsioone kohe pärast konsultatsioonitaotluse esitamist ja igal juhul mitte hiljem kui 30 päeva pärast taotluse kättesaamise kuupäeva. Lepinguosalised teevad kõik endast oleneva, et jõuda kõnealuste konsultatsioonide abil mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduseni.
3. Kumbki lepinguosaline võib vajaduse korral küsida nõu käesoleva lepingu IV osa artiklis 1.7 „Sisenõuanderühmad“ osutatud sisenõuanderühmadelt.
4. Kumbki lepinguosaline püüab tagada oma pädevate ametiasutuste töötajate osalemise, kes vastutavad küsimuste eest, mille üle konsultatsioone peetakse.
5. Kõik vastastikku kokku lepitud lahendused tehakse üldsusele kättesaadavaks, tingimusel et konfidentsiaalne teave on kaitstud.

ARTIKKEL 18

Ekspertiabi

1. Lepinguosaline võib taotleda teiselt lepinguosaliselt kirjalikult eksperdirühma abi, kui konsultatsioonid on lõppenud ja mõlemat lepinguosalist rahuldavat lahenduse ni ei ole 90 päeva jooksul pärast konsultatsioonitaotluse esitamist jõutud. Ekspertirühma abitaotluses kirjeldab lepinguosaline arutatavat küsimust ja viisi, kuidas teise lepinguosalise meede kahjustab lepinguosaliste vahelist kaubandust või investeeringute tegemist.
2. Kui lepinguosalised ei ole kokku leppinud teisiti, koosneb eksperdirühm kolmest ekspertist. Lepinguosalised konsulteerivad 10 päeva jooksul pärast lõikes 1 osutatud kirjaliku taotluse saamist, et leppida kokku ekspertide rühma kuuluvates ekspertides. Selleks määrab kumbki lepinguosaline eksperti, kes võib olla selle lepinguosalise kodanik, ja esitab teisele lepinguosalisele kuni kolm esimehekandidaati. Lepinguosalised püüavad esimehekandidaatide hulgast kokku leppida esimehe. Lepinguosaline võib teise lepinguosalise määratud eksperti tagasi lükata, kui ta leiab, et isik ei vasta artiklis 20 sätestatud nõuetele. Käesoleva lõike kohaldamisel julgustatakse lepinguosalisi valima eksperte artiklis 19 osutatud nimekirjast.
3. Kui lepinguosalised ei jõua eksperdirühma suhtes lõikes 2 sätestatud tähtaja jooksul kokkuleppele, kohaldatakse artiklis 19 sätestatud menetlust.

4. Ekspertide rühm viib menetlused läbi vastavalt lepinguosaliste vahel kokku lepitud tingimustele. Ühiskomitee võib vastu võtta töökorra, mida kohaldatakse käesolevas jaos nimetatud menetluste suhtes.

ARTIKKEL 19

Ekspertide loetelu

Kaubandus- ja investeerimisvaldkonna korruptsiooni tõkestamise allkomitee koostab oma esimesel koosolekul pärast käesoleva lepingu jõustumist nimekirja vähemalt üheksast isikust, kes soovivad ja saavad eksperdina tegutseda. Nimekirja koostab kolmest alamnimekirjast: kummagi lepinguosalise alamnimekirja ning alamnimekirja esimehekandidaatidest, kes ei ole kummagi lepinguosalise kodanikud. Kumbki lepinguosaline esitab oma alamnimekirjas vähemalt kolm isikut. Samuti valivad nad vähemalt kolm isikut esimehekandidaatide alamnimekirja. Kaubandus- ja investeerimisvaldkonna korruptsiooni tõkestamise allkomitee tagab, et nimekirja ajakohastatakse ja et selles on vähemalt üheksa eksperti.

ARTIKKEL 20

Ekspertide kvalifikatsioon

Ekspertidel peavad olema õigusalsed teadmised või kogemused käesoleva protokollis kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes või rahvusvahelistest lepingutest tulenevate vaidluste lahendamisel. Nad peavad olema sõltumatud, täitma oma ülesandeid üksikisikuna, ei tohi seoses vaidlusaluste küsimustega vastu võtta juhtnööre üheltki organisatsioonilt ega valitsuselt ega olla seotud kummagi lepinguosalise valitsusega ning peavad järgima lisa 31-B (vahekohtunike ja vahendajate tegevusjuhend) sätestatud tingimusi.

ARTIKKEL 21

Ekspertiarvamus

1. Ekspertirühm konsulteerib lepinguosalistega vastavalt vajadusele kas ühiselt või eraldi, et aidata neil jõuda mõlemat poolt rahuldava lahenduseni.
2. Käesolevas protokollis osutatud rahvusvaheliste lepingute, rahapesuvastase töökonna soovitude või G20 kõrgetasemeliste põhimõtetega seotud küsimustes võivad eksperdid vajaduse korral ja pärast lepinguosaliste teavitamist küsida teavet või nõu asjaomastelt organisatsioonidelt või asutustelt.

3. Kui 90 päeva jooksul pärast eksperdirühma moodustamist ei jõuta sellega konsulteerides mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduseni, võib kumbki lepinguosaline taotleda, et eksperdirühm esitaks lahendust sisaldava arvamuse.

4. Eksperdirühm esitab 90 päeva jooksul pärast lõikes 3 osutatud taotluse esitamist arvamuse, milles ta toob välja tuvastatud asjaolud, asjakohaste sätete kohaldatavuse ja pakutava lahenduse peamised põhjendused³. Kui eksperdirühm on arvamuse esitanud, teeb kumbki lepinguosaline selle üldsusele viivitamata kättesaadavaks, tingimusel et konfidentsiaalne teave on kaitstud.

5. Lepinguosalisel arutavad mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduseni jõudmiseks asjakohaseid meetmeid, mida kõnealuste küsimuste lahendamiseks rakendada, võttes arvesse eksperdirühma arvamust. Meetmeid rakendav lepinguosaline teavitab teist lepinguosalist hiljemalt kolm kuud pärast arvamuse esitamist kõikidest meetmetest, mida ta on rakendanud või kavatseb rakendada, või meetmetest, mida ta on võtnud või kavatseb võtta kõnealuste küsimuste lahendamiseks. Vajaduse korral küsivad lepinguosalisel selliste meetmete rakendamise kohta nõu sisenõuanderühmadelt.

³ Eksperdirühma arvamuste ja lahendustega ei looda füüsilistele ega juriidilistele isikutele õigusi ega kohustusi.

6. Kaubandus- ja investeerimisvaldkonna korruptsiooni tõkestamise allkomitee jälgib ekspertiirühma arvamusega seoses võetavaid järeelmeetmeid ja väljapakutavat lahendust, mida arvamus sisaldab. Sisenõuanderühmad võivad esitada selle kohta kaubandus- ja investeerimisvaldkonna korruptsiooni tõkestamise allkomiteele märkusi.

ARTIKKEL 22

Läbivaatamine

1. Käesoleva protokolliga rakendamise tõhustamiseks arutavad lepinguosalisel kaubandus- ja investeerimisvaldkonna korruptsiooni tõkestamise allkomitee kohtumistel E ja F jaos sätestatud vaidluste lahendamise ja institutsiooniliste sätete toimimist, sealhulgas nende tõhususe võimalikku läbivaatamist, võttes muu hulgas arvesse käesoleva protokolliga rakendamisel saadud kogemusi, kummagi lepinguosalise poliitika arengut, rahvusvaheliste lepingute vallas tehtud edusamme ning sidusrühmade arvamusi.

2. Kaubandus- ja investeerimisvaldkonna korruptsiooni tõkestamise allkomitee võib soovitada ühiskomiteele käesoleva protokolliga asjakohaste sätete muutmist vastavalt lõikes 1 osutatud arutelude tulemustele; sellised muudatused võetakse vastu vastavalt käesoleva lepingu IV osa artiklis 2.4 „Muutmine“ kehtestatud muutmismenetlusele.

F JAGU

Institutsiooniline korraldus

ARTIKKEL 23

Kaubandus- ja investeerimisvaldkonna korruptsiooni tõkestamise allkomitee

1. Lepinguosalised asutavad käesolevaga kaubandus- ja investeerimisvaldkonna korruptsiooni tõkestamise allkomitee. Allkomiteesse kuuluvad kummagi lepinguosalise esindajad, kes vastutavad korruptsiooni ennetamise ja selle vastu võitlemisega seotud küsimuste eest, võttes arvesse igal koosolekul käsitletavaid konkreetseid küsimusi.
2. Kui lepinguosalised ei ole kokku leppinud teisiti, tuleb kaubandus- ja investeerimisvaldkonna korruptsiooni tõkestamise allkomitee kokku ühe aasta jooksul alates käesoleva lepingu jõustumise kuupäevast ning seejärel lepinguosaliste vastastikusel kokkuleppel.
3. Kaubandus- ja investeerimisvaldkonna korruptsiooni tõkestamise allkomiteel on järgmised ülesanded:
 - a) hõlbustada ja jälgida käesoleva protokolli tõhusat rakendamist ning arutada selle rakendamisel tekkida võivaid probleeme;

- b) edendada lepinguosaliste vahelist koostööd käesoleva protokolli kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes ning käesoleva protokolli kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes toimunud arengu kohta valitsusvälistel, piirkondlikel ja mitmepoolsetel foorumitel teabe vahetamist;
- c) teha kindlaks või arutada käesoleva protokolli kohaldamisalasse kuuluvaid küsimusi käsitlevaid algatusi, mille puhul oleks tihedamast kahepoolsest koostööst rohkem kasu; ning
- d) teha kindlaks või arutada käesolevasse protokolli tehtavad võimalikke parandusi.

4. Kumbki lepinguosaline määrab kontaktpunkti, et hõlbustada lepinguosaliste vahelist teabevahetust ja koordineerimist käesoleva protokolli rakendamisega seotud küsimustes, ning teatab teisele lepinguosalisele oma kontaktandmed. Lepinguosalisel teavitavad teineteist viivitamata kõnealuste kontaktandmete muutumisest.

SELLE KINNITUSEKS on nõuetekohaselt volitatud isikud käesolevale lepingule alla kirjutanud.

[Koht],... aasta... kuu... päeval

Belgia Kuningriigi nimel,

Bulgaaria Vabariigi nimel,

Tšehhi Vabariigi nimel,

Taani Kuningriigi nimel,

Saksamaa Liitvabariigi nimel,

Eesti Vabariigi nimel,

Iirimaa nimel,

Kreeka Vabariigi nimel,

Hispaania Kuningriigi nimel,

Prantsuse Vabariigi nimel,

Horvaatia Vabariigi nimel

Itaalia Vabariigi nimel,

Küprose Vabariigi nimel,

Läti Vabariigi nimel,

Leedu Vabariigi nimel,

Luksemburgi Suurhertsogiriigi nimel,

Ungari nimel,

Malta Vabariigi nimel,

Madalmaade Kuningriigi nimel,

Austria Vabariigi nimel,

Poola Vabariigi nimel,

Portugali Vabariigi nimel,

Rumeenia nimel,

Sloveenia Vabariigi nimel,

Slovaki Vabariigi nimel,

Soome Vabariigi nimel,

Rootsi Kuningriigi nimel,

Euroopa Liidu nimel,

Mehhiko Ühendriikide nimel